

Bratstvo Evangelii Gaudium – Fraternità Evangelii Gaudium 2019/12

Že klije

Iz evangelija po Luku 16,16-31

»Postava in preroki so do Janeza; od tedaj pa se oznanja Božje kraljestvo in vsak si vanj s silo utira pot. Laže bi prešla nebo in zemlja, kakor da bi bila izbrisana ena črtica postave. Vsak, kdor se loči od svoje žene in se oženi z drugo, prešuštvuje, in kdor se z ločeno oženi, prešuštvuje.

Živel je bogataš. Oblačil se je v škrlat in dragoceno tkanino ter se dan na dan sijajno gostil. Pri njegovih vratih pa je ležal revež, ki mu je bilo ime Lazar in je imel polno ran po telesu. Rad bi se najedel tega, kar je padalo z bogataševe mize, in celo psi so prihajali in lizali njegove rane. Revež je umrl, in angeli so ga odnesli v Abrahamovo naročje. Tudi bogataš je umrl in bil pokopan. In ko je v podzemlju trpel muke, je povzdignil oči in od daleč videl Abrahama in Lazarja v njegovem naročju.

Zaklical je: »Oče Abraham, usmili se me in pošlji Lazarja, da pomoči konec svojega prsta v vodo in mi ohladi jezik, kajti trpim v tem plamenu.« Abraham mu je rekel: »Otrok, spomni se, da si v življenju dobil svoje dobro, Lazar pa prav tako húdo; zdaj je on tukaj potolažen, ti pa trpiš. Vrh tega je med nami in vami velik prepad, tako da tisti, ki bi hoteli od tod priti k vam, ne morejo, pa tudi od tam se ne da priti k nam.«

Nato mu je bogataš rekel: »Prosim te torej, oče, da ga pošlješ v hišo mojega očeta. Imam namreč pet bratov in posvari naj jih, da tudi oni ne pridejo v ta kraj mučenja!« Abraham mu je dejal: »Imajo Mojzesa in preroke, te naj poslušajo!« Ta pa mu je odvrnil: »Ne, oče Abraham, toda če pojde kdo od mrtvih k njim, se bodo spreobrnil.« On pa mu je dejal: »Če ne poslušajo Mojzesa in prerokov, se ne bodo dali prepričati, četudi kdo vstane od mrtvih.«

... da bi skrbel za kal novega življenja, njegovo Besedo v tebi, družini, bratstvu ...

☪ Vrstice 16–18 na sredi 16. poglavja Lukovega evangelija na nek način povzemajo ves Jezusov nauk iz prejšnjih vrstic, hkrati pa nas uvedejo v priliko o bogatašu in ubogem Lazarju. Postava ni več zagotovilo Obljube, ampak je v službi njene izpolnitve. Izpolnitev Postave pa je ljubezen. Jezus obsodi izrojeno instrumentalizacijo Postave, ki jo je Bog dal svojemu ljudstvu: Postave za življenje. Nespametna religioznost ljudi jo je spremenila v orodje zatiranja ubogih in povečevanja bogatih, ki v svojem bogastvu prepoznavajo znamenje Božjega blagoslova, v revščini pa znamenje prekletstva z Neba. Kakšno osuplost in srd so morale prebuditi Jezusove besede, ki jih je izgovoril na gričih pred Galilejskim jezerom:

»Blagor vam, ubogi, kajti vaše je Božje kraljestvo. Blagor vam, ki ste zdaj lačni, kajti nasičeni boste. /.../ A gorje vam, bogataši, kajti svojo tolažbo že imate. Gorje vam, ki ste zdaj siti, kajti lačni boste« (Lk 6,20-21;24-25).

☪ Prilika je kakor zastor, ki se odpre nad gledališčem tega sveta. Na odru se odvija starodavna zgodba: majhen krog bogatašev se predaja jedaci in drugim užitek, množica ubogih pa je oblečena v svoje rane in se mora zadovoljiti z ostanki hrane drugih ter na ta način vsaj malo potešiti svojo lakoto. Vse družbe, tudi najbolj demokratične, ustvarjajo isto neravnovesje. Tako diktature kot demokracije trpijo za istim zlom: brezbržnostjo in korupcijo. Te vrzeli ne morejo zapolniti niti najnaprednejši civilizacijski sistemi, če se človeško srce, ki v drugem ni zmožno prepoznati brata, sestre, ne spreobrne. Pravičnejša organizacija pomaga, vendar je obsojena na neuspeh, če je ne vodijo ljudje, ki so osvobojeni verig moči in pohlepa.

☪ Nespremenljivemu prizoru tega sveta se postavlja nasproti prizor iz drugega sveta. V Abrahamovem naročju je vse obrnjeno na glavo: ubogi Lazar je poplačan za hudo, ki ga je pretrpel v življenju, bogataša brez imena pa muči žgoči ogenj. Kljub bogataševim prošnjam te situacije ni

Bratstvo Evangelii Gaudium – Fraternità Evangelii Gaudium 2019/12

mogoče spremeniti: med njim in Lazarjem je nepremostljiva razdalja. Prilika skuša poudariti moč Boga, ki se ne vda pred sklerozo grešnega človeka, ki je v bogastvo postavil vse svoje upanje in veselje. Kaj je bogatašev greh, za katerega ni pomoči? Bogastvo lahko pridobimo brez truda, ker smo po očetu podedovali veliko dediščino, bogastvo lahko pridobimo s trudom, ker smo veliko delali in zato žrtvovali odnose, samo da bi dosegli zastavljeni cilj. Bogastvo je v svojem bistvu vedno sad izgube nečesa ali nekoga. V vsakem primeru bogastvo ni privilegij, ampak odgovornost.

☪ Ime Lazar pomeni »Bog pomaga«. Bogataš se po pomoč obrne prav na Lazarja, da bi ta šel opozoriti njegove še žive brate, da bi sprevideli in spremenili svoje obnašanje. Abrahamov odgovor je grozen: »Če ne poslušajo Mojzesa in prerokov, se ne bodo dali prepričati, četudi kdo vstane od mrtvih.« Prilika se zaključí s prerokbo: drugi Lazar bo vstal od mrtvih, pa vendar to zadnje znamenje, ki ga bo Jezus storil v Janezovem evangeliju (11. poglavje), ne bo razlog spreobrnitve za pismouke in farizeje, ampak kaplja čez rob čaše njihove jeze in maščevanja. Ko bodo ugotovili, da je Lazar živ, se bodo dokončno odločili umoriti Jezusa in Lazarja. Razumevanje Postave se ne meri po upoštevanju religioznih običajev in morale, ampak po zmožnosti prepoznati dragoceno dobro v življenju, ko nam pride naproti, po prizadevanju, da bi naredili vse, da ga ohranimo, zaščitimo, ovrednotimo, rešimo in v tem posnemamo našega Boga, ki ne prenese smrti svojega Sina in v Njem vseh svojih otrok. Ustvarjeni smo po njegovi podobi in podobnosti: v nas je zmožnost, da delimo svoje življenje in vse, kar smo, v občestvu, zato da nikomur ne bi primanjkovalo potrebno. Demokracija brez solidarnosti se sprevrže v diktaturo dobička. To zagotovo ni svet, ki ga sanja Bog.

Za poglobitev – če želiš.

»Kdor živi zase, ne piše zgodovine. In kristjan mora pisati zgodovino! Iti mora iz sebe, da bi lahko pisal zgodovino! Brezčutnost današnjega časa koplje prepade, ki ostanejo nepremostljivi za vedno.«
(papež Frančišek, Jubilej katehetov, Rim, 25. 9. 2016)